

Yliopistolain myötä dynaamisuutta

Tammikuussa 2010 yliopisto elää uuden yliopistolain määrittelemää elämää. Yliopistot irtautuvat valtiosta ja muuttuvat julkisoikeudellisiksi yhteisöiksi tai yksityisoikeudellisiksi säätiöiksi. Yliopistolaisten virkasuhteet lakkautetaan ja tilalle solmitaan työsuhteet, joita säätelee vastedes yliopiston itsenäinen henkilöstöpolitiikka. Valtionhallinnon yliopistoihin kohdistaman ohjauksen vähentyessä yliopistojen autonomian ja toimintavapauksien odotetaan lisääntyvän, mikä mahdollistaa rahoituspohjan laajentamisen ja resurssien kohdentamisen entistä joustavammin.

Parhaimmillaan yliopistouudistus johtaa yliopiston päätehtävien – opetuksen, tutkimuksen ja yhteiskunnallisen vaikuttamisen – laadun paranemiseen. Yliopistolaitoksen ja yhteiskunnan vuorovaikutus lisääntyy, kun yliopistojen hallituksiin on valittu yliopiston ulkopuolisia asiantuntijajäseniä. Helsingin yliopiston kollegio valitsi elokuussa oman yliopistonsa hallituksen tulevalle nelivuotiskaudelle. Myös eläinlääkärit saivat edustajansa Helsingin yliopiston hallitukseen, kun Eviran pääjohtaja Jaana Husu-Kallio valittiin jäseneksi Nokian Jorma Ollilan ja viiden muun yhteiskunnallisen, elinkeinoelämän ja kulttuurin vaikuttajan ohella.

Jää nähtäväksi, miten yliopistouudistus vaikuttaa eläinlääkärikoulutukseen ja alan tutkimukseen. Vaikka tiedekuntamme neljä laitosta muutetaan osastoiksi, on ilmeistä, että laitosten vakiintuneet käytännöt ja tiedekunnan hyvä yhteishenki tarjoavat erinomaisen peruskiven uusien osastojen opetukselle ja tutkimukselle. Viime vuosien ulkopuoliset arvioinnit ovat osoittaneet tiedekuntamme opetus- ja tutkimustoiminnan korkeatasoiseksi. Tällaiselle toiminnalle on luotava edellytykset myös uudistuvassa yliopistossa.

Pessimistisimmät yliopistolaiset näkevät yliopistouudistuksen uhkana opetuksen ja tutkimuksen laadulle. Lisääntyvien elinkeinoelämäyhteyksien ja lain mahdollistaman ulkopuolisten jäsenten hallitusemmistön pelätään vaarantavan tieteen riippumattomuutta ja vapautta, ja monia yliopistolaisia askarruttaa työsuhteen jatkuvuus. Uudistusten sallima dynaamisuus mahdollistaa yliopistolaitoksen nopean kehittämisen, mutta hallitsemattomana se pahimmillaan johtaa lyhytnäköiseen tuottavuustavoitteluun ja yliopistojen roolin vinoutumiseen.

Yksi yliopistolain teknisesti pieni, mutta merkitykseltään suuri muutos on elinikäisen oppimisen edistämisen sisällyttäminen yliopiston tehtäviin. Elinikäistä oppimista tukee hyvin järjestetty aikuis- ja täydennyskoulutus. Eläinlääkäreille suunnattua täydennyskoulutusta tarjotaan runsaasti: koulutuskalenterissamme on tapahtumia lähes joka viikolle. Noin kolmanneksen tästä koulutustarjonnasta järjestää Fennovet yhteistyössä eläinlääketieteellisen tiedekunnan ja yksityisten yritysten kanssa. Yhteistyön merkitystä on syytä korostaa, sillä nykyisillä tutkija- ja opettajaresursseilla perusopiskelijamäärien kasvaessa aikuis- ja täydennyskoulutuksen järjestelyvastuun siirtäminen yksinomaan tiedekunnalle ei olisi mahdollista eikä tarkoituksenmukaista. Toivottavasti tiedekunta voi kuitenkin myös tulevaisuudessa lainata päteviä opettajiaan täydennyskoulutuksen palvelukseen. Tiedekunnan on myös tuotettava riittävästi eläinlääkäreitä, jotta yhä useammalle tarjoutuisi mahdollisuus osallistua tarjottuun koulutukseen.

Eläinlääkäreiden suurin täydennyskoulutustapahtuma, Eläinlääkäriliiton järjestämä Eläinlääkäripäivät, pidetään Helsingin Messukeskuksessa lokakuussa 28.–30. päivä. Toivotan kollegat lämpimästi tervetulleiksi päiville toteuttamaan elinikäisen oppimisen tavoitetta.

Miia Lindström

professori, Suomen Eläinlääkäriliiton koulutusvaliokunnan puheenjohtaja